

BEWAARPLAATS ARA	ARCHIEF/COLLECTIE Coll. gemeentezegels	INV./CAT.NR. 283	FOTONEGATIEF PLAATS EN NR. AKA	AFGIETSE PLAATS EN NR. Eigendom Stichting BRABANTS HEEM		
DATUM:		ZEGEL VAN St. Anthony's (Oploo)				
		FUNCTIE				
		RANDSCHRIFT				
		ZEGELCLAUSULE				
		VOORSTELLING				
MATERIAAL	KLEUR	VORM	MAAT	STAAT	BEVESTIGING	CONTRAZEGE

GEMEENTEWAPEN

De Hoge Raad van Adel heeft bij besluit van 16 juli 1817 het wapen der voormalige gemeente St. Anthonis bevestigd. Dit wapen was in feite het wapen van de in 1627 ingestelde Schepenbank. St. Anthonis was toen onderdeel van de vrije Heerlijkheid Boxmeer en St. Anthonis. Daarom is de Boxmeerse bok in het wapen van de gemeente St. Anthonis en de latere gemeente Oploo c.a. terecht gekomen.

In het bij de Hoge Raad berustend register der gemeentewapens is een afbeelding in kleuren te vinden.

De beschrijving van het wapen luidde als volgt:

„zijnde van lazuur, beladen met St. Anthonius van goud, houdende een schild van lazuur, beladen met een bok van goud”.

*Graag snel reactie en
kleurenafb. retour.*

M.v.r. p.

[Handwritten signature]

SINT-ANTHONIS

De heer T.Druiven, gemeente Oploo, Postbus 40, 5845 ZG Sint-Anthonis, tel. 08858-1919.

tel. 5 oktober 1993

De heer Druiven geeft aan dat op korte termijn de nieuwe gemeente **Sint-Anthonis** wordt gevormd door samengaan van de huidige gemeente Oploo, Sint-Anthonis en Ledeacker en de huidige gemeente Wanroij, exclusief Rijkevoort dat naar Boxmeer gaat.

Hij vraagt aan de commissie aan te geven hoe een en ander m.b.t. het wapen moet gaan en om een voorzet voor een nieuw wapen te doen.

De streekarchivaris, Harm Douma, zal morgen met een notitie komen.

Ik heb aangegeven dat er in eerste instantie kan worden gedacht aan een kleine commissie met daarin ook de streekarchivaris en eventueel iemand van onze commissie. Heb wat voorbeelden gegeven. Heb ook gezegd dat wapen en vlag samenhangen en dat de vlag kan worden ontworpen zodra het wapen is vaststaat.

Druiven kende ons rapport van juli 1992 niet en gaat daarnaar op zoek. Hij zal ook kopie van stuk Douma aan mij toezenden [hij ontvangt dat a.s. vrijdag, tel. 6 oktober 1993].

Ik zal alvast nadenken over een en ander.

Nieuwe gemeente 'SINT-ANTHONIS'

Centrumdorp:	Sint-Anthonis	4000 inwoners
'Oude' dorpen:	Wanroij	2598
	Oploo	1684
	Ledeacker	619
'Nieuwe' dorpen:	Landhorst (W)	715
	Stevensbeek (O)	613
	Westerbeek (O)	573

Voorhanden zijnde symbolen

huidige gemeente Oploo, Sint-Anthonis en Ledeacker:

Oploo	twee leeuwen [van Gelre-Gulik] bij/hellebaard = symbool/attribuut patroonheilige H.Mathias keper en ring [van Steenhuis]
Sint-Anthonis	schild met bok [Boxmeer] Tau-kruis = symbool/attribuut patroonheilige H.Anthonius
Ledeacker	gebroken rad = symbool/attribuut patroonheilige H.Catharina
Stevensbeek	-> geen symbool, is modern dorp
Westerbeek	-> geen symbool, is modern dorp

huidige gemeente Wanroij

Wanroij	drinkhoorn = symbool/attribuut patroonheilige H.Cornelius, paus
Rijkevoort	-> vervalt, gaat naar Boxmeer
Landhorst	-> vervalt, is modern dorp

Regels

1. het wapen dient zo eenvoudig mogelijk te zijn, d.w.z. dat het geen uitdragerij van symbolen moet zijn;
2. heiligenbeelden dienen niet op wapenschilden voor te komen; eventueel kan een patroonheilige als schildhouder dienen, waardoor hij/zij meer tot zijn/haar recht komt;
3. de symbolen van de laatst bestaand hebbende gemeenten hebben voorrang boven die van voormalige gemeenten, resp. schepenbanken, resp. heerlijkheden, resp. parochies.

Historie

Het grondgebied van de nieuwe gemeente behoorde in het verleden tot twee territoria:

Land van Cuijk: Wanroij (Nederambt), Oploo en Ledeacker (Overambt);

Heerlijkheid Boxmeer: Sint-Anthonis.

Voor het overige zij verwezen naar het rapport van juli 1992.

Kleuren

De **kleuren** van het Land van Cuijk zijn *rood [keel] op goud*, die van de heerlijkheid Boxmeer *goud op rood [keel]*.

Voorstellen

1. uitgaande van de twee bestaande gemeenten kan worden gedacht aan één symbool voor Sint-Anthonis en één symbool voor Wanroij, waarbij dat van Sint-Anthonis de belangrijkste plaats inneemt omdat die plaats het bestuurscentrum wordt en aan de nieuwe gemeente zijn naam geeft.
2. een gelijk uitgangspunt als hiervoor, vermeerderd met een gemeenschappelijk symbool voor de overige territoria.
3. het schild te dekken met de gebruikelijke 'gemeentekroon' en *geen* schildhouder op te nemen. De heilige Anthonius kan moeilijk worden gezien als 'patroon' van de hele nieuwe gemeente.
4. dorpswapens in te stellen voor de 'oude' kernen Ledeacker, Oploo, Sint-Anthonis en Wanroij, zoals aangegeven in het rapport van juli 1992 [zie bijgevoegde kopieën].

Wapenvoorstel 1

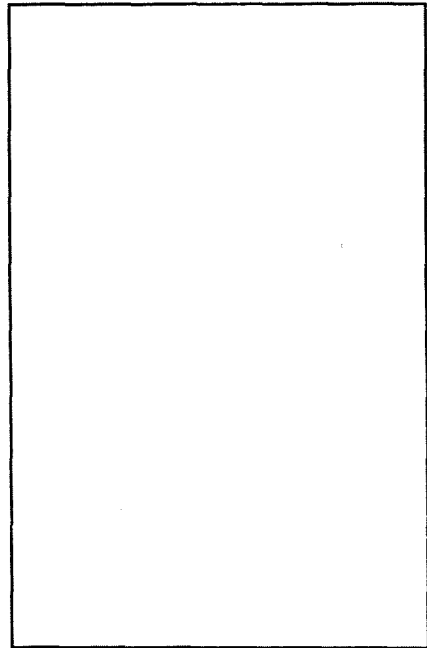
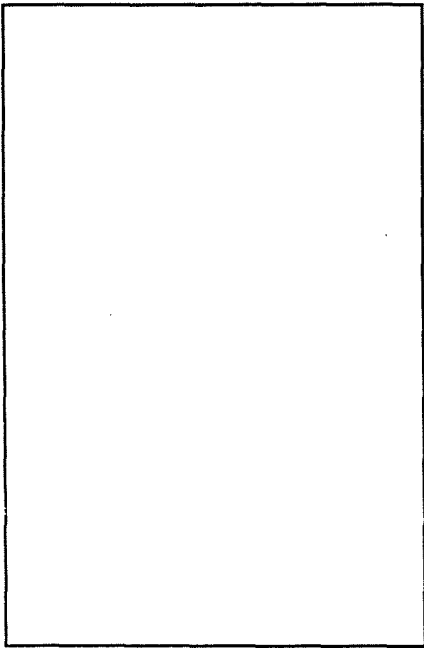
Hét symbool van Sint-Anthonis is het *Tau-kruis*, eventueel de bok, doch die moet toch worden gezien als een afgeleide van Boxmeer, waarvan de schepenbank van Sint-Anthonis in 1627 werd afgesplitst.

Hét symbool van Wanroij is de *drinkhoorn*, het symbool/attribuut van de H.Cornelius, paus.

Beide symbolen lenen zich *niet* voor een gedeeld of doorsneden wapenschild. Zij komen het best tot hun recht in een gevierendeeld schild:

gevierendeeld; I en IV in keel de letter T van goud; II en III in goud een drinkhoorn van keel, waarvan die in III omgewend. Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee parels.

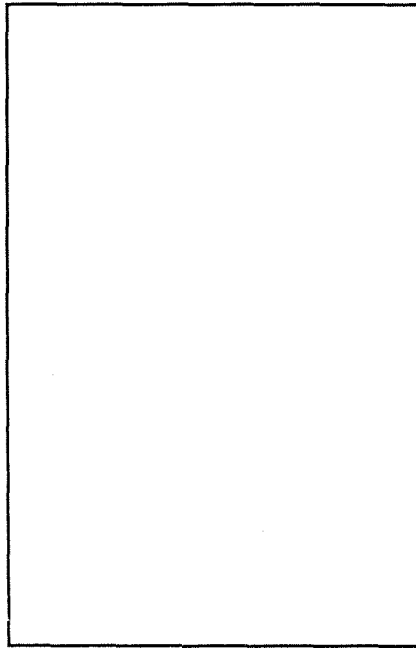
Een variatie op dit voorstel is een model, waarin in kwartier IV de bok uit het zegel/wapen van Sint-Anthonis resp. Oploo, Sint-Anthonis en Ledeacker - gebruikt sinds 1628 ! - is opgenomen. De beide hoorns hebben in dit model een gelijke - omgewende - stand.

Wapenvoorstel 2

Beide bovenstaande symbolen - Tau-kruis en drinkhoorn - kunnen worden gecombineerd met iets wat gemeenschappelijk is voor alle overige dorpen: het wapen van het Land van Cuijk danwel een of meer merletten uit dat wapen. Bij een uitwerking van het laatste, kan worden gedacht aan een schild, verdeeld volgens de omgekeerde gaffelsnede. Dit voorstel wordt hier niet verder uitgewerkt. De commissie geeft de voorkeur aan het 'wapen' van het Land van Cuijk. Gekomen wordt dan tot het volgende wapen:

gedeeld; I doorsneden; a in keel de letter T van goud; b in goud een drinkhoorn van keel; II in goud twee dwarsbalken van keel, zoomsgewijs vergezeld van acht merletten van hetzelfde, staande drie, twee en drie. Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee parels.

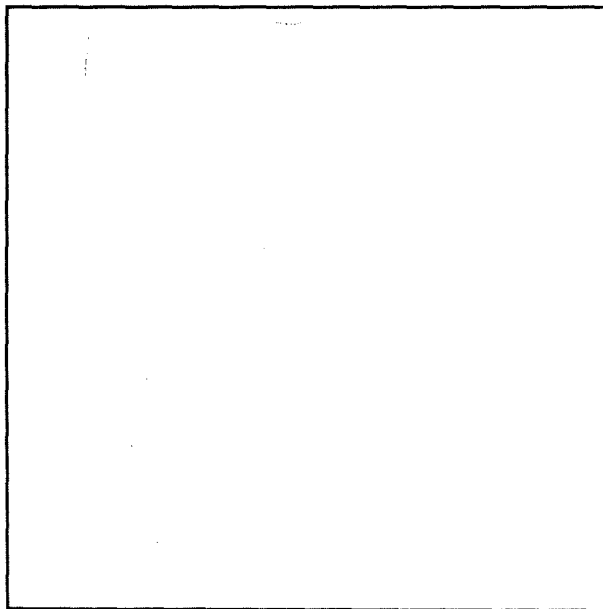
Vlag

De vlag moet een op afstand herbaarbaar dundoek zijn. In tegenstelling tot het wapen dat het symbool bij uitstek van het gemeentebestuur is, is de vlag bij uitstek het symbool van de inwoners, de bevolking, de gemeenschap.

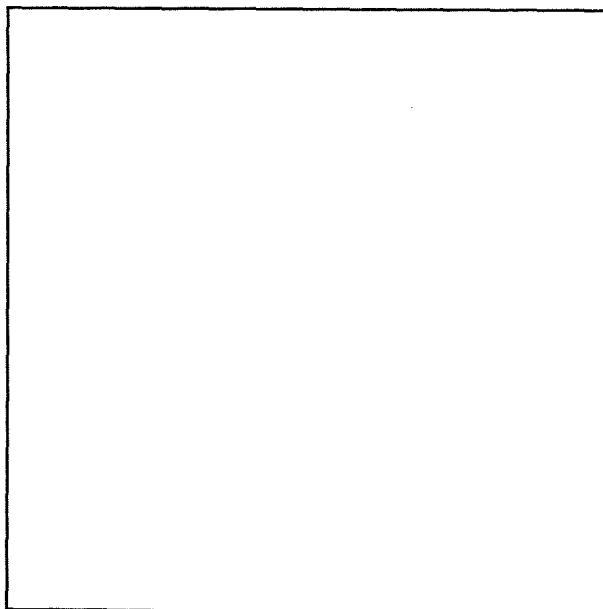
Kleuren en symboliek staan meestal in relatie tot het gemeentewapen. Soms - indien bijvoorbeeld dorps- of heerlijkheidskleuren bekend zijn - kunnen die voor de vlag worden gebruikt. Bij een samenvoeging van meer 'oude' gemeenschappen tot één nieuwe, is dat echter in het algemeen niet denkbaar.

De kleuren staan dan ook vast: *rood en geel* of *geel en rood*.

Vlagvoorstel 1

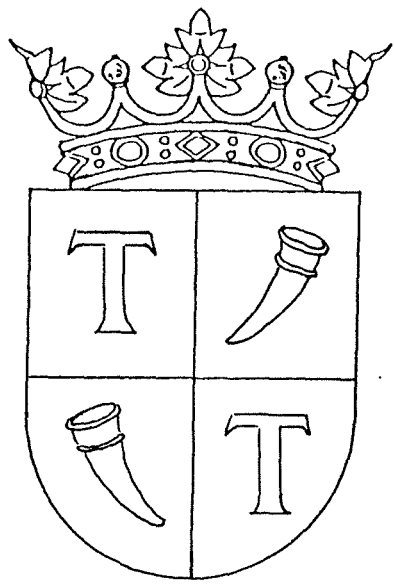

Vlagvoorstel 2

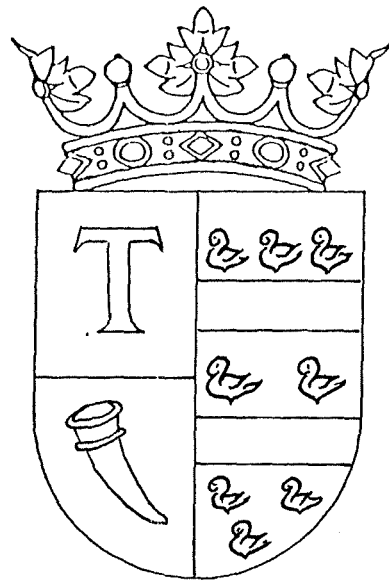

J.Th.M.Melssen, 6 oktober 1993

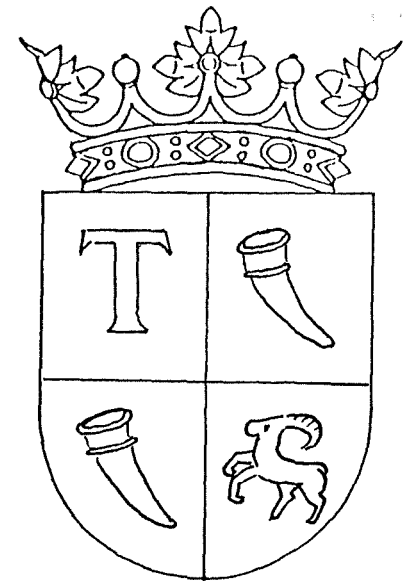
i.a.a. de heren Buijks en Douma, streekarchief Brabant Noordoost.

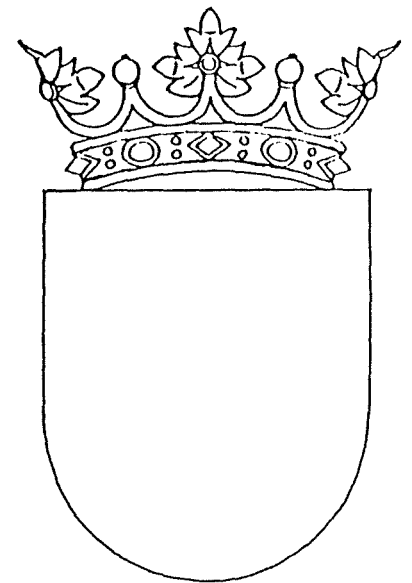
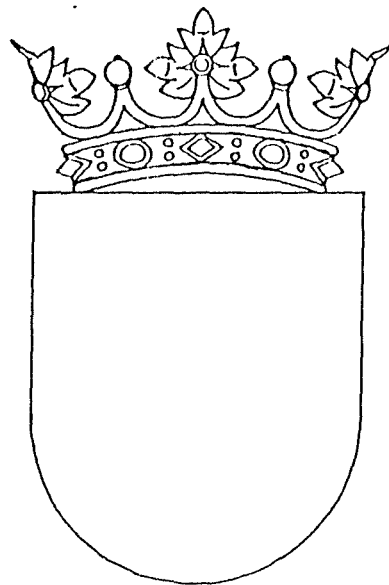
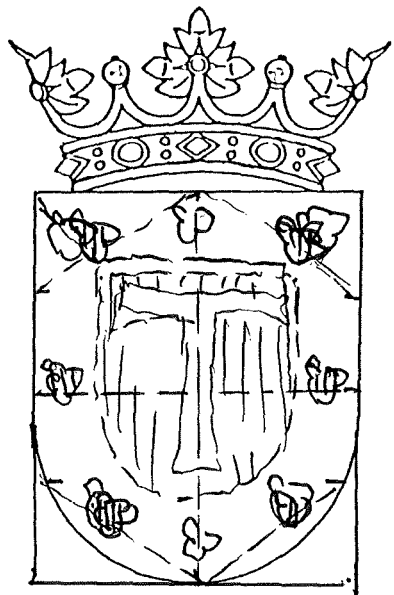
1

2

3

original

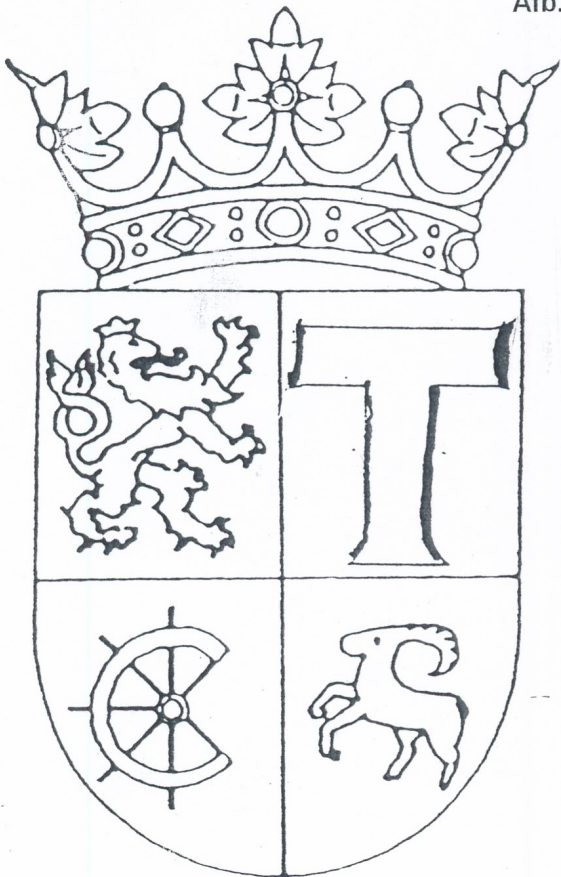

Afb. X Tegenwoordig gemeentewapen van Sint Anthonis (1994)

Afb. 10A Voorstel tot herziening van het gemeentewapen van Sint Anthonis

Afb. 10B Alternatief voorstel tot herziening van het gemeentewapen van Sint Anthonis

NOORDBRABANTSE COMMISSIE VOOR WAPEN- EN VLAGGENKUNDE

van de Stichting Brabants Heem

secretariaat:

Purmerstraat 14,
5628 HE Eindhoven,
040 - 387911.

Gemeente Oploo, Sint-Anthonis en Ledeacker,
t.a.v. de heer T.Druiven,
Postbus 40, 5845 ZG Sint-Anthonis.

Uw kenmerk: telefoongesprek van 5 oktober 1993

Ons kenmerk: 1993/NO-03

Datum: 14 oktober 1993

Onderwerp: wapen/vlag nieuwe gemeente Sint-Anthonis

Geachte heer Druiven,

Hartelijk dank voor de toezending van het 'persoonlijk getinte advies' van 7 oktober jl. van de rayonarchivaris, de heer drs H.Douma. Jammergenoeg kunnen wij zijn voorstel uitgewerkt in het door hem bijgevoegde schetswapen niet steunen.

Ons belangrijkste argument daarbij is wel, dat het wapen té ingewikkeld wordt. Daarbij is het op afstand en bij verkleining (bijvoorbeeld t.b.v. advertenties in kranten) minder herkenbaar.

Het 'tweede' voorstel van de heer Douma: 'het oude wapen van de gemeente Oploo c.a. gewoon te handhaven voor de nieuwe gemeente', wordt door ons resoluut van de hand gewezen. Dit niet alleen omdat heiligen in principe niet in wapenschilden behoren voor te komen, maar ook omdat de nieuwe gemeente de rechtsopvolger wordt/is van niet alleen de huidige gemeente Oploo c.a..

Dat heiligen niet in wapenschilden behoren voor te komen, hebben de schepenen van 1628 wel begrepen, de Hoge Raad van Adel in 1815-1819 niet ! Toen werd immers de zegelinhoud in zijn geheel geplaatst in een wapenschild. De stelling van de heer Douma dat het schependomszegel van Sint-Anthonis voortkomt uit een dorpswapen met alleen Sint-Anthonis-met-het-varken, is onzes inziens niet juist. Dorpswapens kwamen hier vóór de 18de eeuw zeker niet voor.

Bij de instelling van de schepenbank in 1627 heeft de dorpsheer duidelijk bepaald wat op het zegel moest worden afgebeeld: de H.Anthonis, en onder (aan) zijn voeten een schildje met het Boxmeerse wapen. Dát zegel werd dan ook in 1628 gesneden en dat type zegel bleef tot in de 19de eeuw in gebruik.

Sint-Anthonis zou een ereplaats als *schildhouder* zijn toe te kennen, ware het niet dat deze heilige onzes inziens moeilijk kan worden gezien als patroon- of beschermheilige van het gehele grondgebied van de nieuwe gemeente Sint-Anthonis.

Dit laatste kan echter beter ter plaatse worden beoordeeld. Hieraan liggen immers veelal emotionele i.p.v. zakelijke redenen ten grondslag, en die kan de commissie niet inschatten.

Op Uw verzoek van 5 oktober jl. hebben wij een voorstel voor *een wapen* en *een vlag* voor de nieuwe gemeente Sint-Anthonis uitgewerkt [zie bijlage].

Graag zijn wij bereid een en ander nader toe te lichten.

Uw reactie afwachtend.

Met vriendelijke groet en hoogachting,

J.Th.M.Melssen, secretaris

→ Wien

Aantekeningen m.b.t. een wapen en vlag voor de nieuwe gemeente SINT-ANTHONIS

Kernen

Centrumdorp:	Sint-Anthonis	4000 inwoners
'Oude' dorpen:	Wanroij	2598
	Oploo	1684
	Ledeacker	619
'Nieuwe' dorpen:	Landhorst (W)	715
	Stevensbeek (O)	613
	Westerbeek (O)	573

Voorhanden zijnde symbolen

Hierbij *niet* de symbolen van Sambeek en Mill, tot de schepenbanken waarvan Oploo respectievelijk Wanroij oorspronkelijk behoorden. Ook het niet-bewezen wapen van Oploo - drie merletten - wordt buiten beschouwing gelaten.

huidige gemeente Oploo, Sint-Anthonis en Ledeacker:

Oploo	twee leeuwen [van Gelre-Gulik] bijl/hellebaard = symbool/attribuut patroonheilige H.Mathias keper en ring [van Steenhuijs]
Sint-Anthonis	schild met bok [Boxmeer] Tau-kruis = symbool/attribuut patroonheilige H.Anthonius
Ledeacker	gebroken rad = symbool/attribuut patroonheilige H.Catharina
Stevensbeek	-> geen symbool, is modern dorp
Westerbeek	-> geen symbool, is modern dorp

huidige gemeente Wanroij

Wanroij	drinkhoorn = symbool/attribuut patroonheilige H.Cornelius, paus
Rijkevoort	-> vervalt, gaat naar Boxmeer
Landhorst	-> vervalt, is modern dorp

Regels

1. bij samengaan van gemeenten worden die gemeenten opgeheven en vervallen de bestaande gemeentewapens en -vlaggen; de nieuw gevormde gemeente dient derhalve een nieuw gemeentewapen en een nieuwe gemeentevlag vast te stellen, en Hare Majesteit te verzoeken het (nieuwe) wapen te verlenen;
2. het wapen van één van de bestaande gemeenten handhaven kan alleen indien dat gemeentewapen inhoudelijk staat voor het gehele territorium van de nieuw gevormde gemeente;
3. een wapen dient zo eenvoudig mogelijk te zijn, d.w.z. dat het geen uitdragerij van symbolen moet zijn;
4. indien geen geheel nieuw ontwerp wordt gemaakt, heeft de symboliek van de laatste bestaande gemeenten voorrang op die van voormalige gemeenten, resp. schepenbanken, resp. heerlijkheden, resp. parochies;
5. heiligenbeelden dienen niet in wapenschilden voor te komen; eventueel kan een patroonheilige als schildhouder dienen, waardoor hij/zij meer tot zijn/haar recht komt. Dit is slechts zinvol indien *die* heilige de patroon is van het gehele territorium van de nieuw gevormde gemeente.

Historie

Het grondgebied van de nieuwe gemeente behoorde in het verleden tot twee territoria:

Land van Cuijk: Wanroij (Nederambt), Oploo en Ledeacker (Overambt);

Heerlijkheid Boxmeer: Sint-Anthonis.

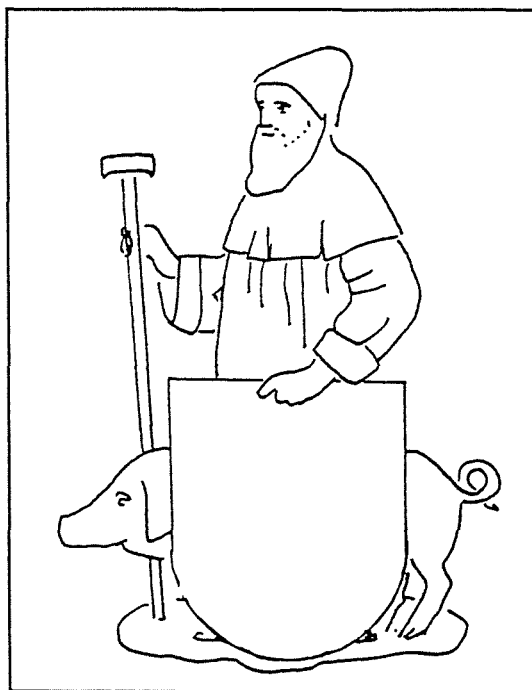
Voor het overige zij verwezen naar het rapport van juli 1992. Daarvan zijn de bladzijden 29 en 37 bijgevoegd.

Kleuren

De kleuren van het Land van Cuijk zijn *rood [keel] op goud*, die van de heerlijkheid Boxmeer *goud op rood [keel]*.

Voorstellen

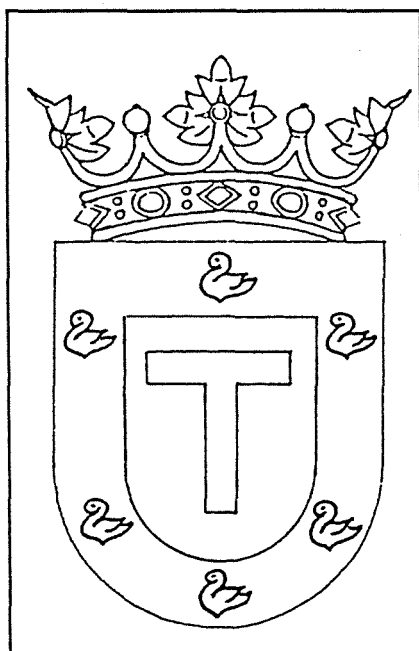
1. een geheel nieuw wapen vast te stellen, dat géén relatie heeft met de wapens die thans door de op te heffen gemeenten worden gevoerd;
2. het schild te dekken met de gebruikelijke 'gemeentekroon';
3. geen schildhouder in het nieuwe wapenensemble op te nemen. De heilige Anthonius kan niet worden gezien als 'patroon' van de hele nieuwe gemeente [zie onze brief];
4. dorpswapens vast te stellen voor de 'oude' kernen Ledeacker, Oploo, Sint-Anthonis en Wanroij, zoals bijvoorbeeld aangegeven in het rapport van juli 1992 [zie bijgevoegde kopieën van de bladzijden 55 (Ledeacker), 61 (Oploo), 67 (Sint-Anthonis) en 69 (Wanroij)]. Indien in het dorp Oploo thans het gebruik van het wapen Van Steenhuijs algemeen/al gebruikelijk is, ligt het natuurlijk voor de hand voor dit dorp dat dorpswapen vast te stellen;
5. indien gewenst, wapens te [laten] ontwerpen voor de 'nieuwe' kernen Landhorst, Stevensbeek en Westerbeek;
Door voorstel 4, eventueel ook 5, behouden/krijgen de dorpsgemeenschappen een 'eigen' herkenbaar symbool. Daardoor wordt het gemeenschappelijk nieuwe symbool voor de gehele gemeente ook makkelijker geaccepteerd.
6. een vlag in te stellen, gerelateerd aan het nieuwe wapen.

Voorstel wapen

De nieuwe gemeente Sint-Anthonis kan het beste een geheel nieuw wapen gaan gebruiken, d.w.z. dat er geen delen van een van de bestaande gemeentewapens in worden opgenomen. Daaraan kan worden voldaan indien de naam van de nieuwe gemeente wordt gesymboliseerd door het symbool c.q. attribuut van Sint-Anthonis: *het Tau-kruis*. Dát moet dan centraal staan in het nieuwe wapen. Dát symbool kan dan ook staan voor het centrumdorp c.q. het bestuurscentrum. De overige zes kernen Wanroij, Oploo, Ledeacker, Landhorst, Stevensbeek en Westerbeek kunnen in dat wapen *elk* worden gesymboliseerd door *een merlet*, geplaatst in een schildzoom. Al deze dorpen liggen immers binnen de grenzen van het historische Land van Cuijk.

Door deze combinatie ontstaat een zeer fraai *nieuw* wapen, dat zowel heraldisch als historisch verantwoord is en waaruit toch duidelijk blijkt dat de nieuwe gemeenschap *een verleden, een geschiedenis* heeft !

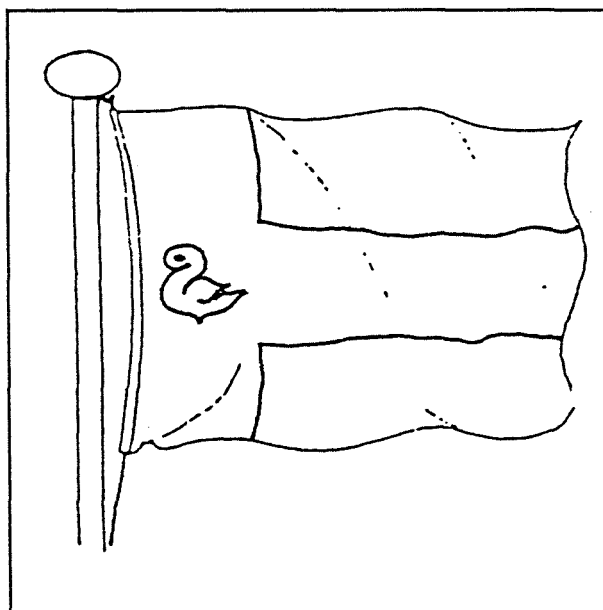
Omschrijving: *in keel een Tau-kruis van goud, en een zoom van goud beladen met zes merletten van keel. Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee parels.*

Voorstel vlag

De vlag moet een op afstand herkenbaar dundoek zijn. In tegenstelling tot het wapen dat bij uitstek het symbool van het gemeentebestuur is, is de vlag bij uitstek het symbool van de inwoners, de bevolking, de gemeenschap. Kleuren en symboliek staan *meestal* in relatie tot het gemeentewapen. Soms - indien bijvoorbeeld dorps- of heerlijkheidskleuren bekend zijn - kunnen die voor de vlag worden gebruikt. Bij een samenvoeging van meer 'oude' gemeenschappen tot één nieuwe, is dat echter in het algemeen niet denkbaar. Ook de vlaggen van Wanroij (1966) en Oploo c.a. (1967) zijn niet bruikbaar voor de nieuwe gemeente.

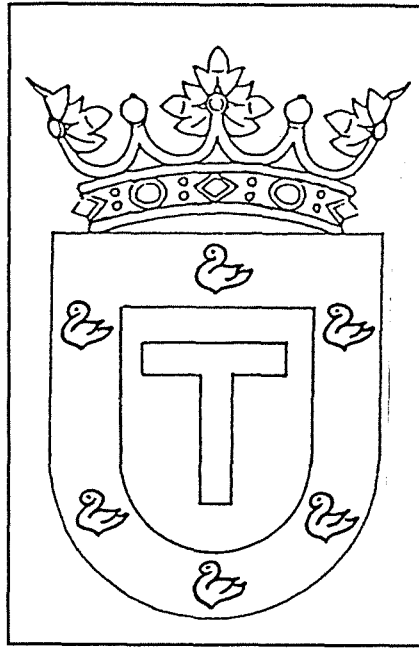
De kleuren voor de vlag staan vast: *rood en geel* [de kleuren van het wapen].

Evenals het nieuwe wapen moet de nieuwe vlag eenvoudig uitstralen. Door het *Tau-kruis* liggend op te nemen en op het snijpunt van de armen een *merlet* te plaatsen, ontstaat een zeer fraaie - verantwoorde - vlag.

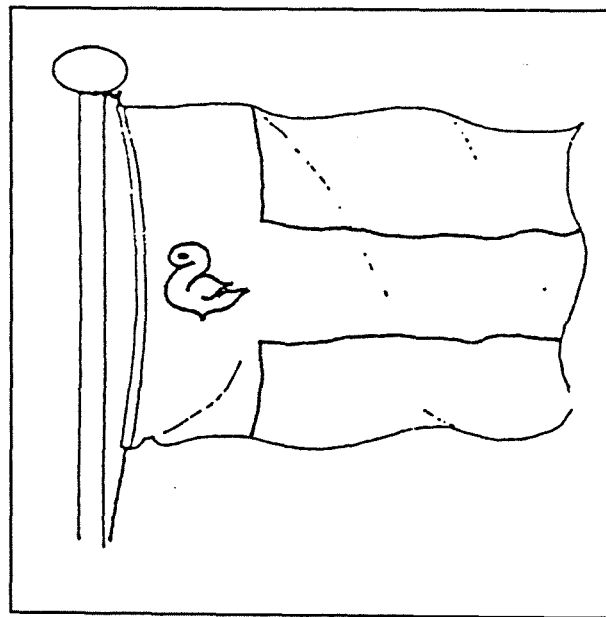

Omschrijving: *rood*, met vanuit de broekzijde een *geel* liggend *Tau-kruis*, waarvan de armen een *dikte* hebben gelijk aan $1/3$ van de vlaghoogte, met op het snijpunt van de armen een *rode merlet*.

i.a.a. de heren Buijks en Douma, streekarchief Brabant-Noordoost.

nieuw gemeentewapen

nieuwe gemeentevlag

WIJ **B**EATRIX; BIJ DE GRATIE GODS,
KONINGIN DER NEDERLANDEN,
PRINSES VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Besluit van 27 september 1994
no. 94.007541
houdende het verlenen
van een wapen

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken
van 19 september 1994, no BK94/1425, directoraat-generaal
Openbaar Bestuur, afdeling Kabinetszaken;

Gelezen het verzoek van burgemeester en wethouders van
Sint Anthonis van 26 juli 1994, kenmerk IZ/TD, tot
verlening van een wapen aan deze gemeente;

G e l e t o p het besluit van de Soevereine Vorst van
24 december 1814, nr. 32, en het Koninklijk besluit van
23 april 1919, Stb. 181;

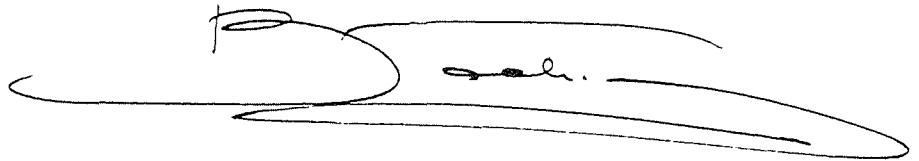
Gezien het advies van de Hoge Raad van Adel;

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

Aan de gemeente Sint Anthonis een wapen te verlenen,
waarvan de beschrijving luidt als volgt:
"In sinopel, geplaatst op een losse grond, Sint Antonius
Abt, houdende in de rechterhand een evangelieboek en in
de linkerhand een tau-vormige kruk met belletje, staande
voor een omgewend varken, alles van goud."

Onze Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de
uitvoering van dit besluit.

19. Graaflage, 27 September 1994.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Gemeente

SINT ANTHONIS

HB

K.B. 27 september
1994, nr. 94.007541

In sinopel, geplaatst op een losse grond, Sint
Antonius Abt. houdende in de rechterhand een
evangelieboek en in de linkerhand een tau-vormige
kruk met balletje, staande voor een ongewend
varken, alles van goud.

Diploma
2 december 1994

f 700,-

n een kruis van zil-
bedekt met een gou-
vijf bladeren en
vee zwanen van zil-
poot van keel”.

Mr. O. SCHUTTE

wen, langs de rand van de Peel. In sommige plaatsen reikte deze tot aan luttele kilometers van de Maas. De kleuren zijn overeenkomstig het oude wapen.

Jan H. HANSEN

Het wapen van de nieuwe gemeente Sint Anthonis

De nieuwe gemeente Sint Anthonis ontstond per 1 januari 1994 door samenvoeging van de voormalige gemeente Oploo, Sint-Anthonis en Ledeacker met het dorp Wanroij. De gemeente Oploo c.a. was per 1 januari 1821 gevormd door samenvoeging van de toenmalige gemeenten Oploo en Sint-Anthonis & Ledeacker.

Op 14 oktober 1993 gaf de Noordbrabantse Commissie voor Wapen- en Vlaggenkunde advies aan de voormalige gemeente Oploo c.a. inzake een wapen en vlag voor de nieuwe gemeente Sint Anthonis. Zij gebruikte daarbij dezelfde uitgangspunten als bij Landerd en stelde een geheel nieuw wapen voor, zonder elementen uit de wapens van de voormalige gemeenten. De nieuwe gemeente kon worden gesymboliseerd door het symbool c.q. attriboot van de heilige, waarnaar de nieuwe gemeente is genoemd: het tau-kruis. Dat zou centraal moeten staan in het nieuwe wapen en zou ook staan voor de centraal gelegen kern c.q. het bestuurscentrum Sint-Anthonis, dat in 1627 juridisch van de heerlijkheid Boxmeer werd afgesplitst en in 1628 een eigen zegel kreeg: Antonius Abt, met het varken, en het wapen Boxmeer [de bok]. De overige zes kernen Wanroij, Oploo, Ledeacker, Landhorst, Stevensbeek en Westerbeek zouden in het nieuwe wapen elk worden gesymboliseerd door een merlet, geplaatst in een schildzoom. Al deze dorpen lagen immers - in tegenstelling tot de kern Sint-Anthonis zelf - binnen de grenzen van het Land van Cuijk en globaal gezien om de centrale kern heen.

Als kleuren werden rood en goud voorgesteld, afgeleid van de historische kleuren van het Land van Cuijk (rood op goud) c.q. de heerlijkheid Boxmeer (goud op rood).

Deze combinatie en kleuren zouden naar de mening van de Commissie een fraai nieuw wapen opleveren dat zowel heraldisch als historisch verantwoord zou zijn en waaruit toch duidelijk zou blijken dat de nieuwe gemeenschap een verleden, een geschiedenis heeft.

De omschrijving van het voorgestelde wapen was: „In keel een tau-kruis van goud, en een zoom van goud beladen met zes merletten van keel. Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee parels”.

De Commissie gaf eveneens aan dat de beeltenis van de heilige Antonius met het varken eventueel als schildhouder kon worden gebruikt, indien het college die heilige als patroon van de gehele nieuwe gemeente zou zien.

Het nieuwe college van B & W kon zich in dat advies niet vinden en vroeg aan de kunstenaar Hendrik de Laat te 's-Hertogenbosch een wapen en een vlag te ontwerpen, uitgaande van de wens om, gezien de naamgeving van de gemeente, de beeltenis van de heilige Antonius Abt in het gemeentewapen op te nemen.

Het resultaat is een op zich fraaie tekening. De Commissie vindt echter dat heiligenbeelden niet in wapens thuishoren. Ook de Hoge Raad van Adel huldigt al sinds jaar en dag dit standpunt.

Op voorstel van B & W van gemeenteraad op 12 september 1994 gevraagde wapen vast te stellen: pij met kap en scapulier, houdend lieboek en in de linkerhand een tauhuisvarken naar links gewend. Dit

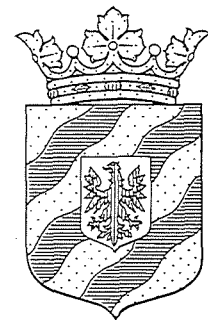
Bij Kon.

1994 nr. 1
meente Si
met de o
plaatst op
Abt, houd
evangelieb
tau-vormig
voor een
goud”.

Nergens in de desbetreffende streek gemeente ervan heeft afgezien het wapen met kroon te dekken, of waarom de kleuren groen en goud in plaats van groen en zilver. Ook mag als bekend de christelijke iconografie het varken afgebeeld.

Het wapen van het nieuwe

Bij Kon. Besl. 94.007542, is een wapen als volgt: „In schuinbalken van zilver een adelaar met een gouden twee parels”.

Het waterschap 1994 ontstaan door Drostendiep en waterschappen wa

januari 1961, Kon. Besluit nr. 1
Besluit nr. 4.

Het Suydevelt is een hogere Emmen en ten zuiden van het Elke beek is op zijn beurt weer ontstane zevental kleinere waterschappen met ruim 18.000 ha. Deze samenvoeging en Drostendiep werd opgericht in waterschappen met een gezamenlijk zijn geen wapens bekend.

De belangrijkste historische waterschap gevormde waterschap zijn het L. beken die later het huidige watermen, o.m. de afwatering van het van het Bourtangere moeras, het

el. In sommige plaatsen reikte deze
de Maas. De kleuren zijn overeen-

Jan H. HANSEN

Nieuwe gemeente Sint Anthonis

Sint Anthonis ontstond per 1 januari 1994 uit de voormalige gemeente Oploo, Sint Anthonis en het dorp Wanroij. De gemeente Oploo ontstond gevormd door samenvoeging van de gemeenten Sint-Anthonis & Ledeacker.

De Noordbrabantse Commissie voor de Provincie aan de voormalige gemeente Sint Anthonis en vlag voor de nieuwe gemeente Sint Anthonis daarbij dezelfde uitgangspunten als de voormalige gemeenten. De nieuwe vlag moet staan in het nieuwe wapen. Het raal gelegen kern c.q. het bestuursgebied van 1627 juridisch van de heerlijkheid Sint Anthonis in 1628 een eigen zegel kreeg: Antoon van het wapen Boxmeer [de bok]. De gemeenten Oploo, Ledeacker, Landhorst, Steenbergen en in het nieuwe wapen elk worden afgebeeld, geplaatst in een schildzoom. Alleen in tegenstelling tot de kern Sint Anthonis en van het Land van Cuijk en glorie van de heerlijkheid.

De vlag goud voorgesteld, afgeleid van de vlag van Cuijk (rood op goud) c.q. de vlag van de heerlijkheid (rood).

De vlag zouden naar de mening van de vlag opleveren dat zowel heraldisch als historisch zijn en waaruit toch duidelijk zou blijken dat het wapen een verleden, een geschiedenis heeft.

De voorgestelde wapen was: „In keel een schild van goud beladen met zes merken, omringd met een gouden kroon van drie bladeren”.

De vlag aan dat de beeltenis van de heilige Sint Anthonis als schildhouder kon worden afgebeeld. De beeltenis van de heilige Sint Anthonis als patroon van de gehele gemeente.

De vlag W kon zich in dat advies niet vinden. De heer Hendrik de Laat te 's-Hertogenbosch ontwerpen, uitgaande van de wens van de gemeente, de beeltenis van de heilige Sint Anthonis op te nemen.

De vlag fraaie tekening. De Commissie voor de Provincie niet in wapens thuishoren. Ook de vlag is al sinds jaar en dag dit stand-

Op voorstel van B & W van 30 augustus 1994 besloot de gemeenteraad op 12 september 1994 het reeds door B & W aangevraagde wapen vast te stellen: „In goud Sint Antonius Abt in pij met kap en scapulier, houdende in de rechterhand een evangelieboek en in de linkerhand een tau-vormige kruik. Achter hem een huisvarken naar links gewend. Dit alles op een veld van sinopel”.

Nergens in de desbetreffende stukken is aangegeven waarom de gemeente ervan heeft afgezien het wapen met een zg. gemeentekroon te dekken, of waarom de gemeente heeft gekozen voor de kleuren groen en goud in plaats van de Sint-Antoniuskleuren groen en zilver. Ook mag als bekend worden verondersteld dat in de christelijke iconografie het varken met een bel om de nek wordt afgebeeld.

J.Th.M. MELSEN

Het wapen van het nieuwe waterschap 't Suydevelt

Bij Kon. Besluit van 27 september 1994, nr. 94.007542, is aan het waterschap 't Suydevelt een wapen verleend. De omschrijving luidt als volgt: „In goud drie golvende linkerschuimbalken van azuur; in een hartschild van zilver een adelaar van keel. Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee parels”.

Het waterschap 't Suydevelt is op 1 januari 1994 ontstaan uit de waterschappen Loo- en Drostendiep en Bargerbeek. Aan beide waterschappen was een wapen verleend op 23

januari 1961, Kon. Besluit nr. 16, resp. op 3 april 1964, Kon. Besluit nr. 4.

Het Suydevelt is een hogergelegen vlakte ten westen van Emmen en ten zuiden van het Ellertsveld. Het waterschap Bargerbeek is op zijn beurt weer ontstaan uit samenvoeging van een zevental kleinere waterschappen met een totaal oppervlakte van ruim 18.000 ha. Deze samenvoeging geschiedde in 1963. Het Loo- en Drostendiep werd opgericht in 1958 door opheffing van twintig waterschappen met een gezamenlijk oppervlak van 30.000 ha.

Van de destijds oude samengevoegde kleinere waterschappen zijn geen wapens bekend.

De belangrijkste historische waterwegen van het huidige nieuwgevormde waterschap zijn het Loodiep, het Drostendiep, en de beken die later het huidige waterschap Bargerbeek zouden vormen, o.m. de afwatering van het Eemmeer en het zuidelijke deel van het Bourtanger moeras, het Schoonebeker diep. Coevorden

ligt in het centrum van de rivier. Coevorden is gesticht door de familie Van Coevorden. De families Van Coevorden en Van Coevorden waren in de middeleeuwen in de mids-Deel van de rivier. De families Van Coevorden en Van Coevorden waren in de middeleeuwen in de mids-

De families Van Coevorden en Van Coevorden waren in de middeleeuwen in de mids-Deel van de rivier. De families Van Coevorden en Van Coevorden waren in de middeleeuwen in de mids-

Bij de keuze van de vlag van de Provincie van de ad-Consulentschap van de ad-historiciteit, doch rechtigheden, pass-Deel van de rivier. De families Van Coevorden en Van Coevorden waren in de middeleeuwen in de mids-

Daar de landsh-Deel van de rivier. De families Van Coevorden en Van Coevorden waren in de middeleeuwen in de mids-

Litt: A.N. Vos van Ste-

Jhr. Mr. C.C.M.M. van der - 255 p., geïll. IS-

Onder redactie van Jhr. Mr. C.C.M.M. van der - 255 p., geïll. IS-Deel van de rivier. De families Van Coevorden en Van Coevorden waren in de middeleeuwen in de mids-

T Suideras zoals w-Deel van de rivier. De families Van Coevorden en Van Coevorden waren in de middeleeuwen in de mids-Deel van de rivier. De families Van Coevorden en Van Coevorden waren in de middeleeuwen in de mids-

Tweemaal in de ge-Deel van de rivier. De families Van Coevorden en Van Coevorden waren in de middeleeuwen in de mids-Deel van de rivier. De families Van Coevorden en Van Coevorden waren in de middeleeuwen in de mids-

In 1811 werd na het-Deel van de rivier. De families Van Coevorden en Van Coevorden waren in de middeleeuwen in de mids-